

Војска Србије у трећој мисији

Војно здравство може лечити заражене, војна полиција може помоћи у обезбеђивању контроле кретања и заштити државне границе а јединице АБХО могу обавити дезинфекцију

Милан Галовић

Војници у комбинезонима, херметички заштићени од главе до пете, односно од гумених чизама до гас маске и капуљаче, стрпљиво су посебним хемијским средством, распршеним кроз црево помоћу прскалица, дезинфиковали заражене површине. Призор није замишљен, већ је био стварност приликом санирања последица мајских поплава 2014. године, када је војска употребљена као подршка цивилним стручњацима.

Можда ће се сличан призор видети и у наредним недељама, ако дође до ескалације ширења вируса корона у Србији. У сваком случају, извесно је да ће бити посла пре свега за лекаре и друго особље војног здравства.

Уз одбрану земље и ангажовање у мировним операцијама, сврха постојања Војске Србије је и подршка цивилним структурама у случају потребе. Реч је о такозваној трећој мисији (прва је одбрана државе, друга учешће у мултинационалним операцијама), а све оне су утврђене Стратегијом одбране Републике Србије.

страна 6

Јединице АБХО
после мајских
поплава 2014.

Фото Т. Јањић

ВС у трећој мисији

Са прве стране

У овом акту наводи се да је трећа мисија „подршка цивилним властима у супротстављању претњама безбедности”. У образложењу се прецизира да се ова подршка остварује кроз помоћ цивилним властима у супротстављању тероризму, сепаратизму, организованом криминалу и другим облицима унутрашњег угрожавања безбедности, као и путем помоћи цивилним властима у случају природних непогода и техничко-технолошких и других несрећа.

Под „друге облике унутрашњег угрожавања безбедности” свакако се може подвести здравствена криза у Србији, изазвана пандемијом вируса корона. Министарство одбране, односно војно здравство, направило је процену ризика по здравље становништва, на основу чега је министар одбране Александар Вулин предложио председнику Србије Александру Вучићу да, на основу својих надлежности, предузме све мере на заштити становништва. Тиме су, у формално-правној процедури одлучивања, створени услови за проглашење ванред-

ВС може помоћи у транспорту оболелих и њиховом смештају у објектима преуређеним за лечење

Фото: Т. Јанчић

ног стања па и за ангажовање војске у цивилне сврхе.

Како би ВС могла помоћи у сузбијању пандемије вируса ковид 19 на подручју Србије? Свакако, ангажовањем свих капацитета војног здравства, пре свега Војномедицинске академије која у свом саставу има Клинику за инфективне и тропске болести, а на располагању су и војне болнице у Новом Саду и Нишу као и војне амбуланте широм Србије.

Војни лекари, осим кроз свакодневни посао, значајно искуство у лечењу инфективних болести су стекли у мировним мисијама, посебно у Чаду и Централноафричкој Републици, где су се сретали и с већим изазовима од вируса корона. Осим тога, систем одбране располаже објекти-

ма који би се, у случају потребе, могли преуредити за лечење заражених.

Војска може помоћи и транспортом оболелих. Занимљиво је да располаже извесним бројем санитетских возила која су донација Кине, земље из које је пандемија кренула али која је до сада поднела највећи терет у њеном сузбијању. Као и политичка, и војна сарадња Београда и Пекинга је на високом нивоу, а у Кини је у сузбијању вируса корона изузетну улогу одиграло њихово војно здравство, тако да би и по тој линији могло доћи до значајне размене искустава.

За најхитније случајеве на располагању су и војни хеликоптери, посебно они намењени за санитетски транспорт који су набављени по-

следњих година као што су Ми-17 и Х-145М.

Војска има и, на почетку текста поменуто, јединице Атомско-биолошко-хемијске одбране (АБХО), где би овај „биолошки” сегмент могао помоћи при спречавању ширења епидемије.

Војници би могли асистирати полицији на задацима контроле кретања и заштити државне границе, као што је то било 2016. и 2017. године, када је мигрантска криза била на врхунцу. Тада су формиране Заједничке снаге војске и полиције које су тај задатак, оцена је, успешно обавиле.

Војска је, у мањем обиму, као подршка цивилним структурама, била ангажована и током ванредног стања уведеног после убиства премијера Зорана Ђинђића 2003. године. ¶